

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	«Соціальна та молодіжна робота»
Тривалість викладання	8-й семестр (15, 16 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	1 година на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7751>
Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
Онлайн-консультації: Lashchenko.O.V@nmu.one

Викладач:

Лашенко Оксана Василівна

к. держ. упр., доцент, доцент кафедри

Персональна сторінка:

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Lashenko/Lashenko>

E-mail: Lashchenko.O.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Проблема соціальної відповідальності як відповідальності за дії й учинки перед суспільством і його інститутами, відповідальності, що асоціюється з морально-духовним потенціалом, внутрішньою культурою, давно перебуває в полі зору як науковців, так і практиків. На межі двох тисячоліть спостерігається підвищення інтересу до наукових і прикладних аспектів відповідальності загалом і соціальної відповідальності зокрема, як і до багатьох споріднених, близьких за природою, суспільних норм і явищ. Формування та розвиток цього інституту є реакцією на виникнення гострих економічних, екологічних, соціальних, соціокультурних та інших проблем сучасності

Засвоєння дисциплін «Соціальна відповідальність» студентами, сприятиме формуванню в майбутніх фахівців компетенцій щодо імплементації інституту соціальної відповідальності в практику управління на державному, територіальному,

корпоративному рівнях. Це, зокрема, стане запорукою розроблення й упровадження програм, етичних кодексів, інших нормативно-правових актів та проектів з активізації соціальної відповідальності, які пронизані духом моральних цінностей, корпоративного громадянства та які водночас сприятимуть прирощенню соціальних ресурсів і збалансованому розвитку.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у слухачів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з сутністю, особливостями, теоретичними та методологічними засадами соціальної відповідальності, розглянути її моделі соціальної роботи, сучасні теоретичні та практичні підходи до регулювання у процесів у соціальній сфері;
- навчити розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства;
- ознайомити з сутністю і значення корпоративної соціальної відповідальності;
- ознайомити із соціальним партнерством як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності;
- засвоїти складові та принцип формування ідеології та культури соціальної відповідальності;
- навчити виявляти та обґрунтовувати готовність підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу.

3. Результати навчання:

- вивчити основні поняття, теоретичні підходи до розгляду соціальної відповідальності, розкрити мету, завдання, напрями, пріоритети, складові соціальної відповідальності;
- оцінювати та аналізувати розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства;
- інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід корпоративної соціальної відповідальності, розуміти зв'язок між тенденціями корпоративної соціальної відповідальності з напрямками соціальної відповідальності та конкретними завданнями у сфері соціальної роботи;
- обґрунтовувати шляхи подолання чинників гальмування принцип формування ідеології та культури соціальної відповідальності, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки на основі знань суб'єктів та об'єктів, методів, форм та технологій соціальної відповідальності;
- розглядати готовність підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу..

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

Тема 1. Соціальна відповідальність як стратегія збалансованого розвитку

- 1.1. Соціальна відповідальність як система.
- 1.2. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності
- 1.3. Види і моделі соціальної відповідальності
- 1.4. Соціальна відповідальність як засіб збалансування людського, економічного, соціального та екологічного розвитку.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та інститутів громадянського суспільства

- 2.1. Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства
- 2.2. Сутність і складники соціальної відповідальності людини, її значення в забезпеченні стійкої позитивної динаміки.
- 2.3. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства
- 2.4. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності

Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення

- 3.1. Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності
- 3.2. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики.
- 3.3. Організаційно-управлінські механізми імплементації корпоративної соціальної відповідальності у систему управління організацією
- 3.4. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери корпоративної соціальної відповідальності

Тема 4. Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності

- 4.1. Гармонізація інтересів сторін соціально-трудова відносин на принципах соціального партнерства
- 4.2. Консолідована соціальна відповідальність як вияв сучасного рівня соціального партнерства
- 4.3. Форми соціального партнерства та їх вплив на розвиток соціально відповідальної діяльності
- 4.4. Колективний договір у системі формування соціальної відповідальності

Тема 5. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

- 5.1. Формування ідеології та культури соціальної відповідальності.
- 5.2. Організаторська роль держави в розвитку соціальної відповідальності .
- 5.3. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу.
- 5.4. Удосконалення діяльності профспілкових і громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Види і моделі соціальної відповідальності
2. Розробка програми соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства
3. Розробка моделі корпоративної соціальної відповідальності
4. Інституціональні засади ведення колективних переговорів як передумови формування соціально відповідальних зобов'язань сторін
5. Цінності соціальної відповідальності та європейський вибір України

Індивідуальне завдання: «Характеристика соціальної відповідальності» полягає у розкритті та захисті здобувачами вищої освіти результатів самостійної роботи.

Мета завдання: сформувати цілісне уявлення про сутність соціальної відповідальності, її основні принципи та напрями реалізації, а також значення соціально відповідальної діяльності для розвитку організацій, територіальних громад і суспільства в цілому.

Зміст роботи передбачає виконання таких завдань:

- 1) Теоретичний аналіз поняття соціальної відповідальності:
 - навести 2–3 визначення поняття «соціальна відповідальність», розкрити спільні та відмінні риси у цих визначеннях;
 - охарактеризувати основні принципи соціальної відповідальності;
 - виділити 5–7 ключових понять / термінів (наприклад: «корпоративна соціальна відповідальність», «сталий розвиток», «етична поведінка», «соціальні інвестиції», «зацікавлені сторони», «екологічна відповідальність») та коротко пояснити їх зміст у контексті соціальної відповідальності.
- 2) Аналіз практичної реалізації соціальної відповідальності:
 - описати приклади реалізації соціальної відповідальності організаціями, підприємствами або органами влади;
 - визначити основні напрями соціально відповідальної діяльності (соціальні, екологічні, економічні);
 - охарактеризувати значення соціальної відповідальності для розвитку територіальної громади або суспільства.
- 3) Власне бачення розвитку соціальної відповідальності:
 - описати власне бачення ролі соціальної відповідальності у вирішенні актуальних соціальних проблем;
 - визначити актуальні виклики у вашій територіальній громаді, які можуть бути вирішені через соціально відповідальні ініціативи;
 - запропонувати концепцію невеликої соціально відповідальної ініціативи або проекту (яку проблему вирішує, хто буде залучений, які очікувані результати).
- 4) Візуалізація результатів (за вибором):
 - створити інформаційну картку, інфографіку або міні-буклет, у якому відобразити основні принципи, напрями або приклади соціальної відповідальності.

Форма подання: письмова робота (3–5 сторінок), додаток із візуальним елементом (інформаційна картка, інфографіка або міні-буклет); презентація або коротка усна презентація / захист (до 5 хвилин).

Підготовлені відповіді необхідно представити до обговорення в групі (доповідь та/або презентація). Під час представлення результатів виконання індивідуального

завдання передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активованій корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

Теоретична частина оцінюється за результатами виконання *індивідуального завдання*, яке охоплює матеріали лекційного курсу. Максимально оцінюються у 40 балів.

Практична частина оцінюється за результатами участі в *практичних заняттях* (практичні завдання, дискусії). Загальна кількість балів, яку можна отримати за практичні завдання, дискусії, становить 60 балів (15 практичних занять, максимальна кількість балів за участь у кожному занятті – 4 бали). Отримані бали за індивідуальне завдання та практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Критерії оцінювання індивідуального завдання:

40 балів – повно розкрито усі складники індивідуального завдання, наведено приклади з додаткової літератури та джерел; **30 балів** – розкрито усі складники індивідуального завдання з незначними неточностями, наведено приклад з додаткової літератури та джерел; **20 балів** – розкрито не всі складники індивідуального завдання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел; **10 балів** – наявність текстової відповіді, яка не розкриває сутність предмета завдання, відсутні приклади з додаткової літератури та джерел.

Критерії оцінювання практичних занять (практичні завдання, дискусії):

практичні завдання: 4 бали: отримано аргументовану відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, розуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **3 бали:** отримано відповідь, яка демонструє знання предмету завдання та вміння аргументованого викладення результатів аналізу, виявляє складнощі в розкритті можливостей застосування знань в практичній діяльності; **2 бали:** бали: отримано відповідь, яка демонструє розуміння предмету завдання в цілому, однак виявляє відсутність аргументованого представлення результатів аналізу та нерозуміння можливостей застосування знань в практичній діяльності; **1 бал:** наявність відповіді, яка не відповідає змісту завдання, містить суттєві помилки.

дискусії: 4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела; **3 бали:** активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань; **2 бали:** залученість до дискусії викладачем, неухважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення; **1 бал:** залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

Критерії підсумкового оцінювання: у випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (диференційований залік)** під час сесії. Підсумкове оцінювання проводиться у вигляді диференційованого заліку, який включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **20 тестових завдань з теоретичної частини** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 2 бали (**разом 40 балів**) та **12 тестових завдань з практичної частини**, кожне з завдань оцінюється максимум у **5 балів (разом 60 балів)**, причому:

5 балів – відповідність еталону;

4 бали – чотири правильні відповіді з п'яти запропонованих;

3 бали – три правильні відповіді з п'яти запропонованих;

2 бали – дві правильні відповіді з п'яти запропонованих;

1 бал – одна правильна відповідь з п'яти запропонованих;

0 балів – усі відповіді невірні або відсутність відповіді.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення_запобіг_виявл_плагіат-2025.pdf.

Політика щодо використання штучного інтелекту під час опанування курсу регламентується відповідними нормами «Політики щодо використання штучного інтелекту в діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»:

https://old.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Політика_ШІ_2025.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки НТУ на Офіс365, відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни у застосунку Microsoft Teams та з дистанційним курсом «Основи соціальної роботи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті

Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.8. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни

8. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНІ

1. Будько О. В., Галатов Б. М. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент бізнес-стратегії розвитку підприємств. Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. 2023. № 1(6). С. 49–57.
2. Васюткіна Н., Бабіч Б. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник адаптаційного забезпечення розвитку підприємства в умовах інноваційності бізнесу. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-61>
3. Герасименко О. Соціальна відповідальність як інструмент менеджменту: домінанти в умовах воєнного стану в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2024. Вип. 2(225). С. 5–14. URL: <https://econom.bulletin.knu.ua/article/download>
4. Гришук В. К. Соціальна відповідальність : [навч. посіб.] / В. К. Гришук. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 152 с.
5. Джинджоян В. В., Сазонець О. М., Лисенко О. В., Гессен А. Є. Корпоративна соціальна відповідальність в індустрії гостинності: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2011., 244 с.
6. Колот А. М. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку : монографія / А. М. Колот, О. А. Грішнова. К. : КНЕУ, 2012. 501 с. 5.
7. Колот А. М., Грішнова О. А., Герасименко О. О. та ін. Соціальна відповідальність: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2015. 519 с.
8. Крупа В. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник формування мотиваційної стратегії підприємства. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-8>
9. Курей О. Еволюція концепції корпоративної соціальної відповідальності та її інтеграція у сучасні бізнес-моделі. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-92>
10. Лиска П. О. Корпоративна соціальна відповідальність: світовий та український досвід; шляхи глобальної імплементації. Сталий розвиток економіки. 2024. № 1(48). С. 331–338.

11. Маліновська О. Я. Особливості становлення та розвитку поняття «соціальна відповідальність» як механізм взаємозалежності та узгодження інтересів соціальних суб'єктів. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-157-2-30>
12. Мороз С., Мейш А., Левченко С. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу в Україні в умовах війни. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 3. С. 231–238.
13. Олійник О. О. Соціальна відповідальність: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016.
14. Пілецька С., Лункіна І. Основи антикризового управління в умовах впливу зовнішнього середовища. Сталий розвиток економіки. 2024. № 1(48). С. 281–286. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-39>
15. Польовик У. Нефінансова звітність як гарантія корпоративної соціальної відповідальності. Scientia fructuosa. 2023. 149 (3). С. 72–82. DOI: [https://doi.org/10.31617/1.2023\(149\)06](https://doi.org/10.31617/1.2023(149)06)
16. Приймак І. І., Онищук С. О. Соціальне підприємництво та корпоративна соціальна відповідальність як інструменти вирішення суспільних проблем. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-163>
17. Про виклики та перспективи корпоративної соціальної відповідальності в Україні. URL: https://theinweb.media/pro-vyklyky-ta-perspektyvy-korporatyvnoyi-soczialnoyi-vidpovidalnosti-v-ukrayini/?utm_source=chatgpt.com
18. Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнсус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник. Київ: Вид-во «Фарбований лист», 2011. 480 с.
19. Ситник Й., Юрченко Г. Актуалізація концепції корпоративної соціальної відповідальності в моделі економічного розвитку України. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-21>
20. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.] ; за заг. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2015. 519, с
21. Соціальна відповідальність: навч. посібник / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, С. Б. Романишин, Н. О. Вацик. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 328 с.
22. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, Н. С. Станасюк, І. І. Пасінович. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 244 с
23. Уманців Н. Звітність про сталий розвиток у вимірі корпоративної соціальної відповідальності. Scientia fructuosa. 2023. 149(3). С. 59–71. DOI: [https://doi.org/10.31617/1.2023\(149\)05](https://doi.org/10.31617/1.2023(149)05)

ДОДАТКОВІ

1. Балджи Є. В. Підвищення рівня соціальної відповідальності університетів (європейський досвід). Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 46. С. 203-206.
2. Будько О. В. Вплив корпоративної соціальної відповідальності на конкурентоспроможність підприємства / О. В. Будько, Б. М. Галатов. Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. 2021. № 2. С. 31-38.
3. Власова І. В. Соціальна відповідальність університетів у контексті сталого розвитку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 82. С. 31-35.
4. Діагностика стану та перспектив розвитку соціальної відповідальності в Україні (експертні оцінки) : монографія / О. Ф. Новікова, М. Є. Дейч, О. В. Панькова та ін. – Донецьк : НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2013. – 296 с.

5. Єрмак С. М. Формування соціальних мотивів і соціальної відповідальності в учнівської і студентської молоді / С. М. Єрмак, В. Г. Гетта. Науковий вісник Сіверщини. Серія : Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2022. № 1. С. 106-118.
6. Король С., Ромашко О. Корпоративна соціальна відповідальність у стратегіях трансфертного ціноутворення. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. № 3. С. 4-18.
7. Кравчик Ю. В. Аспекти соціальної відповідальності бізнесу в системі державної політики сталого розвитку країни. Український журнал прикладної економіки. 2021. Т. 6, № 2. С. 181-190.
8. Люльов О., Пімоненко Т., Зябіна Є., Овусу Е. Корпоративна соціальна відповідальність в управлінні трудовими ресурсами. Вісник економіки. 2021. Вип. 4. С. 102-115.
9. Момот С. В. Вплив соціальної відповідальності бізнесу на реалізацію принципів сталого розвитку в регіоні. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2022. Вип. 64. С. 27-36.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua
2. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.ukrna.kiev.ua/ukmalib>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.
5. Центр Разумкова. URL: <http://www.uceps.org.ua/ua/section/International>
6. Агентство гуманітарних технологій. URL: <http://www.aht.org>
7. Українські підручники он-лайн. URL: <http://pidruchniki.ws>